

Universitätsbibliothek Paderborn

... Pars Difficultatum Propositarum Eximio D. Martino Henrico De Swaen in Universitate Lovaniensi S. T. Doctori

Complectens 1. Justam defensionem adversus Libellum supplicem eximii Domini De Swaen, & eruditissimi Domini Melis. 2. Instaurationem priorum difficultatum cum Libello supplice Alumnorum Collegii Alticollensis ad Exim: suum Præsidem. 3. Æquam & facilem pacis conditionem

Fontaine, Jacques

Coloniæ Agrippinæ, [1692]

§. 1. Ostenditur ineptum esse discrimen sententiam Jansenii inter & Eximii D. Martini etiamsi supponeretur non esse postero consilio ab eo excogitatum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39122

CAPUT II.
 INSTAURATIO
 DIFFICULTATUM

Nuper propositarum Eximio D.
 MARTINO HENRICO
 DE SWAEN, S. T. D.,

§. I.

*Ostenditur ineptum esse discrimen
 sententiam Jansenii inter & Exi-
 mii D. Martini etiamsi suppose-
 retur non esse postero consilio ab eo
 excogitatum.*

Paucis me convenisti, Eximie Domine,
 sed in hac ipsa rationum paucitate,
 verborum nimis prodigus. Epistolam
 tuam mihi inscriptam vocas *Resolutionum bre-
 vem difficultatum*; verum si hoc difficultates
 resolvere est, quid tandem est imperitis im-
 ponere, difficultates subterfugere, declinare
 responsum, sensum studiosè occultare, æqui-
 vocationibus ludere pueriliter? In

In Epistola ad Illustrissimum Sebastenum Thomisticas quasdam locutiones ad obvelandum sensum tuum Jansenianum adhibueras, atque *hinc* concludebas *lucē Meridianā clarius evadere*, quod tu tuique montaltiani, Alticollenses inquam Alumni, ab omni periculo damnatarum propositionum circā materiam de Gratiā & Libero Arbitrio sitis remotissimi: monui esse inanissimum sophisma; quænam enim argumentandi ratio est, *admitto locutiones Thomistarum aliquas, ergo Thomista sum?* Sic facilè Hæretici inter Augustinianos locum invenient. Sic fient omnes Discipuli Spiritus Sancti modò locutiones aliquot Augustini, & Scripturarum adhibeant, seque non aliud credere, non aliud docere profiteantur quàm quod Augustinus credidit, non aliud quam quod docuit, non aliud quam quod Spiritus sanctus revelavit; quasi verò iisdem vocibus uti quis nequeat sensu longè disparato, vel etiam opposito? Sic difficultatem persecutus sum: nihil est quoad rem & substantiam in tua fidei professione quod Pseudo-Augustino Cornelii Jansenii principiis ac dogmatibus non congruat, addere potuissem vix est terminus in tua expositione, qui Jansenii non sit. Atqui certum est Jansenium quinque propositionum famosarum
reum

reum esse, eas in sensu illius qui in Pseudo-Augustino exprimitur, esse hæreticas, ergo ejusmodi locutiones minimè sufficiunt ut te tuosque Alumnos ad Missionem Hollandicam destinatos à Jansenisni liberes suspicione. Tandem aliquando propositionem primam negare videris dum scribis te gratiam efficacem in *delectatione indeliberata* non constituere, atque hoc te iam dudum publicis in *Thesibus* tradidisse. Nescio an Theses tuas omnes nactus sim, alioquin in colligendis ejusmodi lucubrationibus non planè incurius. Cur Thesim non designasti? cur diem, mensem, vel annum saltem non indicasti, quo ejusmodi *Thesibus* hæc tam dilucidè professus es? plures mecum Thesim illam libenter adiissent exploraturi sententiam tuam, quæ, ni fallor, inter famosos Augustini Discipulos rarissima est, si non prorsus singularis. Sed nolim tibi molestus esse, quidquid sit de præterito, nunc saltem asseris te gratiam per se efficacem in *delectatione indeliberata* non colligare. Gratulor tibi Eximie Dómine discrimen saltem aliquod tuam inter & Jansenii doctrinam, atque utinam, qui tam longis passim alienæ sententiæ citationibus verba perdis, & operam, sensum nobis tuum de gratia per se efficaci verbo uno significasses!

secu-

ecurius te , modo pauca quædam momen-
 ti paulò gravioris accesserint , ut sanioris do-
 ctrinæ Theologum , ut Thomistam , ut pro-
 bè Catholicam complecteremur. Edoce nos
 nunc saltem , in quo gratia per se efficax à
 te collocetur , si non in delectatione gra-
 tiæ indeliberata ? intereà difficultas ma-
 net in salvanda libertate stante gratiâ tua per
 se efficaci , nam discrimen illud quod indi-
 cas , etiam supposito , quod Janseniano more
 fucum non facias , neque Lectorem simpli-
 cem æquivocatione subdolâ , vel restrictione
 non deludas , discrimen inquam illud tuum
 potest esse merè materiale : & , ignosce arca-
 na mentis tam ingenuè confitenti , merè ma-
 teriale esse suspicor , minimè Thomisticum ,
 & ad libertatem salvandam nihil adferens
 præsidii potius , quàm præstet indeliberata
 Jansenii delectatio. Quid enim juvat si-
 ve statuatur in clarissima mentis illustratione ,
 si-ve in delectatione voluntatis , si-ve in dis-
 positione quadam mortua ; quam nec intel-
 lectu percipimus , nec experimur in voluntate ,
 modò virtutem à voluntate in his circum-
 stantiis insuperabilem contineat tenentem se
 ex parte actus primi , ut se tenent vires omnes
 si-ve ab extrinseco si-ve ab intrinseco provenien-
 tes æquè libertas interimitur : quid autem refert ,
 gla-

gradione an cultro, fullonis fuste, an mandibula Asini hominem interficias, minusne homicidii reus es? Vim homini intulisti privata autoritate, sine moderamine inculpatae tutelae innocentem peremisti. Instrumentorum discrimen merè materiale est moralem homicidii speciem non mutans, neque imminuens pravitatem. Temeritatis me redarguis quod dixerim te gratiam efficacem in *delectatione indeliberata* collocare, qui nihil proferre possim ubi quid simile vel per umbram significaveris. Adeo ergo Thesim tuam anni 1687 die 7. Aprilis §. 3. ubi sic statuis: *Supponimus autem hic uti abundè constat ex §. 4. conclusione 1. clariusque patebit ex sequentibus manifestum esse nos bina illa opera, quibus sanctificatio secunda obtinetur nequaquam adscribere viribus naturæ, aut Libero Arbitrio, gratiam possibilitatis ad opera illa exequenda determinanti, sed potius Spiritui sancto Liberum Arbitrium DELECTABILITER ET INSUPERABILITER moventi, simulque Libero Arbitrio taliter à Spiritu sancto moto. Si Spiritus sanctius operetur in nobis opera salutifera delectabiliter & insuperabiliter, operatur in nobis per delectationem: per hanc nos movet non per se ipsum immediatè & formaliter: delectatio autem illa non est deliberata ut omnibus manifestum est; nam delectatio movens*

D

ad

ad consensum, qui est actus deliberatus, debet illo Prior esse & necessariò ab illo distingui. Nihilne simile tradidisti in Thesibus anni 1689. 26 May? Illic reperio §. 26. hanc, ut ais, sinceram mentis tuæ interpretationem. *Aliud igitur non volui, quam eum cuius Deus miseretur, rectè dici juxta Augustinum à Deo ita congruè vocari, ut vocantem non respuat, quia Deus quempiam exterius vocat, eum interius tam fortiter, SUAVITERQUE AC PROINDE CONGRUE afficit, ut vocantem is minimè respuat, sed liberrimè libentissimeque sequatur. Clarius eodem §. Paulò antè: dixeram itaque quod si quis mallet S. Augustinum intelligere, de internâ, aut saltem de externâ internam complectente, ita intelligendus foret, ut ideò censeat hominem à Deo vocari, sicut ille novit ei congruere, quia novit efficaciam vocationis suæ, qua ita fortiter unaque tam SUAVITER in partes suas novit hominem trahere, ut hinc ille vocantem non respuat, sed infallibiliter, liberè tamen vocanti pareat; illinc nihil homini eâ vocatione accidere queat congruentius, NIHIL DELECTABILIVS; sequitur namque vocantem, QUIA SEQUI QUAM NON SEQUI LONGE IPSI EST DELECTABILIVS. Suprà dictum est quod Deus hominem moveat delectabiliter & insuperabiliter, nunc autem dicitur homo sequi vocationem quia sequi longè ipsi est delectabilius;*
 quis

quis aliter locutionem hanc intelligat quam quod ideo sequatur quia divina vocatio, motio seu gratia efficax ipsum magis delectat? Præsertim cum ibidem expressè dicatur quod *nihil ipsa vocatione accidere queat congruentius, nihil delectabilius.* Si vocatione efficaci sive victrici gratia nihil accidere possit congruentius, nihil delectabilius, si ideò homo sequatur gratiam, quia nihil ipsa delectabilius est, an temerè collegi gratiam efficacem à te collocari in delectatione eaque indeliberata? nam gratiam non esse actum deliberatum satis certum est. Denique socios, & Majores tuos, quos ubique inclamas, hanc statuisse gratiam efficacem notius est, quam ut probatione egeat, luculentam tamen polliceor, si postulaveris.

Sed neque ulli crimini vertitur, nec propterea in Jansenismi vocatur suspicionem, quòd in delectatione gratiæ indeliberatâ efficacem gratiam constituat.